ഗർഗസംഹിതാ/ഖണ്ഡഃ 2 (വൃന്ദാവനഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 01

< ഗർഗസംഹിതാ | ഖണ്ഡഃ 2 (വൃന്ദാവനഖണ്ഡഃ)

വൃന്ദാവനാഗമനോദ്യോഗവർണനമ് -

കൃഷ്ണാതീരേ കോകിലാകേലികീരേ

ഗുംജാപുംജേ ദേവപുഷ്പാദികുംജേ .

കംബുഗ്രീവൗ ക്ഷിപ്തബാഹൂ ചലന്തൗ

രാധാകൃഷ്ണൗ മംഗലം മേ ഭവേതാമ് .. 1 ..

അജ്ഞാനതിമിരാന്ധസ്യ ജ്ഞാനാംജനശലാകയാ .

ചക്ഷുരുന്മീലിതം യേന തസ്മൈ ശ്രീഗുരുവേ നമഃ .. 2 ..

ശ്രീനാരദ ഉവാച -

ഏകദോപദ്രവം വീക്ഷ്യ നംദോ നന്ദാൻസഹായകാൻ .

വൃഷഭാനൂപനംദാംശ്ച വൃഷഭാനുവരാംസ്തഥാ .. 3 ..

സമാഹൂയ പരാന്വൃദ്ധാൻ സഭായാം താനുവാച ഹ .

നംദ ഉവാച -

കിം കർതവ്യം തു വദതോത്പാതാഃ സന്തി മഹാവനേ .. 4 ..

ശ്രീനാരദ ഉവാച -

തേഷാം ശ്രുത്വാഥ സന്നന്ദോ ഗോപോ വൃദ്ധോതിമംത്രവിത് .

അംകേ നീത്വാ രാമകൃഷ്ണൗ നംദരാജമുവാച ഹ .. 5 ..

സന്നന്ദ ഉവാച -

ഉത്ഥാതവ്യമിതോഽസ്മാഭിഃ സർവൈഃ പരികരൈഃ സഹ .

ഗംതവ്യം ചാന്യദേശേഷു യത്രോത്പാതാ ന സംതി ഹി .. 6 ..

ബാലസ്തേ പ്രാണവത്കൃഷ്ണോ ജീവനം വ്രജവാസിനാമ് .
വ്രജേ ധനം കുലേ ദീപോ മോഹനോ ബാലലീലയാ .. 7 ..
ഹാ ബക്യാ ശകടേനാപി തൃണാവർതേന ബാലകഃ .
മുക്തോഽയം ദ്രുമപാതേന ഹ്യുത്പാതം കിമതഃ പരമ് .. 8 ..
തസ്മാദ്വൃംദാവനം സർവൈഃ ഗംതവ്യം ബാലകൈഃ സഹ .
ഉത്പാതേഷു വ്യതീതേഷു പുനരാഗ്മനം കുരു .. 9 ..
നന്ദ ഉവാച -
കതിക്രോശൈർവിസ്തൃതമ് തദ്വനം വൃംദാവനം വ്രഹാത് .
തല്ലക്ഷണം തത്സുഖം ച വദ ബുദ്ധിമതാം വര .. 10 ..
സന്നന്ദ ഉവാച -
പ്രാഗുദീച്യാം ബർഹിഷദോ ദക്ഷിണസ്യാം യദോഃ പുരാത് .
പശ്ചിമായാം ശോണിതപുരാൻ മാഥുരം മംഡലം വിദുഃ .. 11 ..
വിംശദ്യോജനവിസ്തീർണം സാർധം യദ്യോജനേന വൈ
മാഥുരം മംഡലം ദിവ്യം വ്രജമാഹുർമനീഷിണഃ .. 12 ..
മഥുരായാം ശൗരിഗൃഹേ ഗർഗാചാര്യമുഖാച്ഛ്രുതമ് .
മാഥുരം മംഡലം ദിവ്യം തീർഥരാജേന പൂജിതമ് .. 13 ..
വനേഭ്യസ്തത്ര സർവേഭ്യോ വനം വൃംദാവനം വരമ് .
പരിപൂർണതമസ്യാപി ലീലാക്രീഡം മനോഹരമ് .. 14 ..
വൈകുംഠാന്നാപരോ ലോകോ ന ഭൂതോ ന ഭവിഷ്യതി .
ഏകം വൃംദാവനം നാമ വൈകുംഠാച്ച പരാത്പരമ് .. 15 ..
യത്ര ഗോവർധനോ നാമ ഗിരിരാജോ വിരാജതേ .
കാലിന്ദീനികടേ യത്ര പുലിനം മംഗലായനമ് .. 16 ..
ബൃഹത്സാനുർഗിരിര്യത്ര യത്ര നന്ദീശ്വരോ ഗിരിഃ .
ക്രോശാനാം ച ചതുർവിംശദ്വിസ്തൃതൈഃ കാനനൈർവൃതമ് .. 17 ..
പശവ്യം ഗോപഗോപീനാം ഗവാം സേവ്യം മനോഹരമ് .
ലതാകുംജാവൃതം തദ്വൈ വനം വൃംദാവനം സ്മൃതമ് .. 18 ..

നംദ ഉവാച -

കദാ വ്രജോഽയം സന്നംദ തീർഥരാജേന പൂജിതഃ .

ഏതദ്വേദിതുമിച്ഛാമി പരം കൗതുഹലം ഹി മേ .. 19 ..

സന്നംദ ഉവാച -

ശംഖാസുരോ മഹാദൈത്യഃ പുരാ നൈമിത്തികേ ലയേ .

സ്വപതോ ബ്രഹ്മണഃ സോഽപി വേദധ്രുഗ്ദൈത്യപുംഗവഃ .. 20 ..

ജിത്വാ ദേവാൻ ബ്രഹ്മലോകാദ്ധൃത്വാ വേദാൻ ഗതോഽർണവേ .

ഗതേഷു തേഷു വേദേഷു ദേവാനാം ച ഗതം ബലമ് .. 21 ..

തദാ സാക്ഷാദ്ധരിഃ പൂർണോ ധൃത്വാ മാത്സ്യം വപുഃ പുരമ് .

നൈമിത്തികലയാംഭോധൗ യുയുധേ തേന യജ്ഞരാട് .. 22 ..

ശൂലം ചിക്ഷേപ ഹരയേ ശംഖോ ദൈത്യോ മഹാബലഃ .

സ്വചക്രേണ ഹരിഃ സാക്ഷാത്തച്ഛൂലം ശതധാകരോത് .. 23 ..

ഹരിം തതാഡ ശിരസാ ശംഖോ വിഷ്ണുമുരഃസ്ഥലേ .

തസ്യ മൂർദ്ധപ്രഹാരേണ ന ചചാല പരാത്പരഃ .. 24 ..

തദാ ഗദാം സമാദായ മത്സ്യരൂപധരോ ഹരിഃ .

പൃഷ്ഠേ ജഘാന തം ദൈത്യം ശംഖരൂപം മഹാബലമ് .. 25 ..

ഗദാപ്രഹാരവ്യഥിതഃ കിംചിദ്വ്യാകുലമാനസഃ .

പുനരുത്ഥായ സർവേശം മുഷ്ടിനാ സ തതാഡ ഹ .. 26 ..

തദാ വിഷ്ണുഃ സ്വചക്രേണ സശൃങ്ഗം തച്ഛിരോ ദൃഢമ് .

ജഹാര കുപിതഃ സാക്ഷാദ്ഭഗവാൻ കമലേക്ഷണഃ .. 27 ..

ജിത്വാ ശംഖം ദേവവരൈഃ സാർധം വിഷ്ണുർവ്രജേശ്വര .

പ്രയാഗമേത്യ സ ഹരിർവേദാൻ താൻ ബ്രഹ്മണേ ദദൗ .. 28 ..

യജ്ഞം ചകാര വിധിവത്സർവദേവഗണൈഃ സഹ .

പ്രയാഗം ച സമാഹൂയ തീർഥരാജം ചകാര ഹ .. 29 ..

തത്സാക്ഷാദക്ഷയവടഃ കൃതോ ലീലാതപത്രവത് .

മുനിഭാനുസുതേഽഥോർമിചാമരൈസ്തം വിരേജതുഃ .. 30 ..

തദൈവ സർവതീർഥാനി ജംബൂദ്വീപസ്ഥിതാനി ച .

നീത്വാ ബലിം സമാജഗ്മുസ്തീർഥരാജായ ധീമതേ .. 31 ..

തീർഥരാജം ച സംപൂജ്യ നത്വാ തീർഥാനി സർവതഃ .

സ്വധാമാനി യയുർനന്ദ ഹരൗ ദേവൈർഗതേ സതി .. 32 ..

തദൈവ നാരദഃ പ്രാപ്തോ മുനീന്ദ്രഃ കലഹപ്രിയഃ .

സിംഹാസനേ ഭ്രാജമാനം തീർഥരാജമുവാച ഹ .. 33 ..

ശ്രീനാരദ ഉവാച -

തീർഥൈഃ പ്രപൂജിതസ്ത്വം വൈ തീർഥരാജ മഹാതപഃ .

തുഭ്യം ച സർവതീർഥാനി മുഖ്യാനീഹ ബലിം ദദുഃ .. 34 ..

വ്രജാദ്വൃംദാവനാദീനി നാഗതാനീഹ തേ പുരഃ .

തീർഥാനാം രാജരാജസ്ത്വം പ്രമത്തൈസ്തൈസ്തിരസ്കൃതഃ .. 35 ..

ഇതി പ്രഭാഷ്യ തം സാക്ഷാദ്ഗതേ ദേവർഷിസത്തമേ .

തീർഥരാജസ്തദാ ക്രുദ്ധോ ഹരിലോകം ജഗാമ ഹ .. 36 ..

നത്വാ ഹരിം പരിക്രമ്യ പുരഃ സ്ഥിത്വാ കൃതാംജലിഃ .

സർവതീർഥൈഃ പരിവൃതഃ ശ്രീനാഥം പ്രാഹ തീർഥരാട് .. 37 ..

തീർഥരാജ ഉവാച -

ഹേ ദേവദേവ പ്രാപ്തോഽഹം തീർഥരാജസ്ത്വയാ കൃതഃ .

ബലിം ദദുർമേ തീർഥാനി മഥുരാമംഡലം വിനാ .. 38 ..

പ്രമത്തൈർവ്രജതീർഥൈശ്ച തൈരഹം തു തിരസ്കൃതഃ .

തസ്മാത്തുഭ്യം ച കഥിതം പ്രാപ്തോഽഹം തവ മംദിരേ .. 39 ..

ശ്രീഭഗവാനുവാച -

ധരായാം സർവതീർഥാനാം ത്വം കൃതസ്തീർഥരാണ്മയാ .

കിംതു സ്വസ്യ ഗൃഹസ്യാപി ന കൃതോ രാട് ത്വമേവ ഹി .. 40 ..

കിം ത്വം മേ മംദിരം ലിപ്സുഃ മത്തവദ്ഭാഷസേ വചഃ .

തീർഥരാജ ഗൃഹം ഗച്ഛ ശൃണു വാക്യം ശുഭം ച മേ .. 41 ..

മഥുരാമംഡലം സാക്ഷാന്മംദിരം മേ പരാത്പരമ് .

ലോകത്രയാത്പരം ദിവ്യം പ്രലയേഽപി ന സംഹൃതമ് .. 42 ..

സന്നന്ദ ഉവാച -

ഇതി ശ്രുത്വാ തീർഥരാജോ വിസ്മിതോഽഭൂദ്ഗതസ്മയഃ .

ആഗത്യ നത്വാ സംപൂജ്യ മാഥുരം വ്രജമംഡലമ് .. 43 ..

തതഃ പ്രദക്ഷിണീകൃത്യ സ്വധാമ ഗതവാൻ പുനഃ .

ധരായാ മാനഭംഗാർഥം പൂർവമേതത്പ്രദർശിതമ് .

മയാ തവാഗ്രേ കഥിതം കിം ഭൂയഃ ശ്രോതുമിച്ഛസി .. 44 ..

നംദ ഉവാച -

ധരായാ മാനഭങ്ഗാർഥം കേന പൂർവം പ്രദർശിതമ് .

ഏതന്മേ വദ ഗോപേശ മാഥുരം വ്രജമംഡലമ് .. 45 ..

സന്നന്ദ ഉവാച -

ആദൗ വാരാഹകല്പേഽസ്മിൻ ഹരിർവാരാഹരൂപധൃക് .

രസാതലാത്സമുദ്ധൃത്യ ഗാം ബഭൗ ദംഷ്ട്രയാ പ്രഭുഃ .. 46 ..

ഗച്ഛന്തം വാരിവൃന്ദേഷു ഭഗവന്തം രമേശ്വരമ് .

ദംഷ്ട്രാഗ്രേ ശോഭിതാ പൃഥ്വീ പ്രാഹ ദേവം ജനാർദനമ് .. 47 ..

ധരോവാച -

ദേവ കുത്ര സ്ഥലേ ത്വം വൈ സ്ഥാപനാം മേ കരിഷ്യസി .

ജലപൂർണം ജഗത്സർവം ദൃശ്യതേ വദ ഹേ പ്രഭോ .. 48 ..

വാരാഹ ഉവാച -

യദാ വൃക്ഷാഃ പ്രദൃഷ്ടാ ഹി ഭവന്ത്യുദ്വേഗതാ ജലേ .

തദാ തേ സ്ഥാപനാ ഭൂയാത്പശ്യന്തീ ഗച്ഛ ഭൂരുഹാൻ .. 49 ..

ധരോവാച -

സ്ഥാവരാണാം തു രചനാ മമോപരി സമാസ്ഥിതാ .

അന്യാസ്തി കിം വാ ധരണീ ത്വഹം ഹി ധാരണാമയീ .. 50 ..

സന്നന്ദ ഉവാച -

വദന്തീത്ഥം ദദർശാഗ്രേ ജലേ വൃക്ഷാൻ മനോഹരാൻ .

വീക്ഷ്യ പൃഥ്വീ ഹരിം പ്രാഹ സർവതോ വിഗതവിസ്മയാ .. 51 ..

ധരോവാച -

ദേവ കസ്മിംസ്ഥലേ വൃക്ഷാഃ സന്തി ഹ്യേതേ സപല്ലവാഃ .

ഇദം മനസി മേ ചിത്രം വദ യജ്ഞപതേ പ്രഭോ .. 52 ..

വാരാഹ ഉവാച -

മാഥുരം മംഡലം ദിവ്യം ദൃശ്യത്യേഽഗ്രേ നിതമ്ബിനി .

ഗോലോകഭൂമിസംയുക്തം പ്രലയേഽപി ന സംഹൃതമ് .. 53 ..

സന്നന്ദ ഉവാച -

തച്ഛ്രുത്വാ വിസ്മിതാ പൃഥ്വീ ഗതമാനാ ബഭൂവ ഹ .

തസ്മാന്നന്ദ മഹാബാഹോ വ്രജോഽയം സർവതോഽധികഃ .. 54 ..

ശ്രുത്വേദം വ്രജമാഹാത്മ്യം ജീവന്മുക്തോ ഭവേന്നരഃ .

തീർഥരാജാത്പരം വിദ്ധി മാഥുരം വ്രജമംഡലമ് .. 55 ..

ഇതി ശ്രീഗർഗസംഹിതായാം വൃന്ദാവനഖണ്ഡേ നാരദബഹുലാശ്വ സംവാദേ വൃന്ദാവന ആഗമനോദ്യോഗവർണനം നാമ പ്രഥമോഽധ്യായഃ .. 1 ..
